

Коментарі
 Київського національного університету імені Тараса Шевченка
 щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи
**ОПП 50563 Міжнародні економічні відносини (комерція та
 фінанси), рівень вищої освіти Магістр,**
 спеціальність 292 – Міжнародні економічні відносини

Звіт ЕГ: рекомендації щодо удосконалення	Коментар КНУТШ
<p style="text-align: center;"><u>Критерій 1</u></p> <p>Рекомендація: гаранту ОПП з 2024 року публікувати максимально деталізовані результати опитувань здобувачів освіти для покращення інформування стейкхолдерів зі станом забезпечення якості освіти на ОПП.</p> <p>Рекомендація: гаранту після обговорення ОПП зі стейкхолдерами з числа роботодавців та академічної спільноти закріплювати їх висновки документально у формі актуальних рецензій, які відповідають року редакції ОПП.</p> <p>Рекомендація: проводити документальний супровід процесів обговорення ОПП та складати відповідні протоколи обговорень або рецензування, адже документування процесів є базовим принципом роботи систем забезпечення якості.</p> <p>У ОПП частково забезпечено досягнення ПРН 1, оскільки у ОПП відсутня ОК щодо уміння комунікацій іноземною мовою (натомість є часткове викладання англійською мовою окремих дисциплін, пропонується робота з англійською літературою та захист МКР іноземною мовою).</p> <p>Рекомендація: гаранту ОПП при перегляді ОПП виконати вимогу СВО щодо ділових комунікацій іноземною мовою та впровадити відповідну ОК.</p>	<p>Університет вдячний за надані рекомендації і врахує їх. Водночас, хочемо зауважити що публікація даних опитувань не може бути повною, понад те, в більшості університетів світу категорично заборонена публікація тих результатів опитувань які характеризують роботу конкретних викладачів – це вважається порушенням етичного кодексу.</p> <p>Концепція викладання іноземних мов, прийнята в Університеті у 2020 році (https://senate.knu.ua/?p=1355), передбачає що розвиток здатності до фахової комунікації іноземними мовами на рівні магістратури найкраще забезпечується не викладанням чергового курсу іноземної мови, а викладанням іноземною мовою фахових дисциплін (їх компонентів).</p>
<p style="text-align: center;"><u>Критерій 2</u></p> <p>Незважаючи на рекомендацію попередньої акредитаційної експертизи даної ОПП, відображення зв'язків між ОК у структурно-логічній схемі, яка представлена в ОПП, і далі відсутнє. Рекомендація: гаранту ОПП доопрацювати структурно-логічну схему ОПП у 2024 році, що надасть</p>	<p>Університет вдячний за надані рекомендації і частково врахує їх. При цьому слід зазначити, що структурно-логічній схема в описі ОПП «Міжнародні економічні відносини (комерція та фінанси)» побудована на базі опису ОПП 36445 «Міжнародні економічні відносини» (акредитаційна справа № 1426/АС-21) до якого з цього приводу у Національного агентства</p>

Звіт ЕГ: рекомендації щодо удосконалення	Коментар КНУТШ
<p>додаткові можливості розробникам для подальшого удосконалення організування реалізації ОПП у наступних її редакціях, забезпечить уникнення дублювання матеріалу у різних ОК.</p> <p>Рекомендація: гаранту ОПП застосувати механізми уникнення включення застарілого та неактуального матеріалу у різних ОК у ОПП 2024 року.</p> <p>В навчальному плані ОПП є графік навчального процесу, де зазначено лише одну настановчу сесію, що не відповідає реальній потребі студентів у більш тривалому та глибшому знайомстві з практичними аспектами ОП.</p> <p>Рекомендації: гаранту ОПП переглянути та скоригувати навчальний план, аби він належним чином відображав усі елементи графіку навчального процесу.</p>	<p>не було зауважень.</p> <p>Структурно-логічна схема подана в ОПП розкриває взаємодію всіх її елементів є простою та зрозумілою, дозволяє здобувачам освіти прослідкувати послідовність вивчення дисциплін. Включення дисциплін у відповідні блоки продиктоване логікою їх викладання. Детальний опис взаємозв'язків між ОК наводиться у робочих навчальних програмах дисциплін в п.2 Вступу. Наявність же структурно-логічної схеми не є вимогою наявного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 380 від 04.03.2020 р. З огляду на це немає і вимог до самої структурно-логічної схеми, адже структура ОП є зрозумілою з переліку її освітніх компонент, а логіка залежить від індивідуального сприйняття індивідом тієї чи іншої структури та / або послідовності.</p> <p>І нарешті, із тексту звіту незрозуміло, яким саме вимогам не відповідає структурно-логічна схема ОП та де вони зафіксовані, та надати рекомендації, що саме і як саме слід переробити в цій схемі або зняти це зауваження та відповідну рекомендацію.</p> <p>Щодо навчального плану, то наявність тільки однієї настановної сесії є стандартним варіантом побудови навчального плану за заочною формою навчання в закладах ЗВО України, і нам не зрозуміло які недоліки в такому плануванні.</p>
<p align="center">Критерій 3</p> <p>За результатами аналізування РПНД, обов'язкових та вибіркового ОК ЕГ констатує, що жодна ОК не передбачає врахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті відповідно до вказаної у ВСО процедури, а фокус-група зі здобувачами освіти не змогла описати відповідні процедури визнання, хоча була поінформована про існування таких можливостей у ЗВО. Рекомендація: керівництву ЗВО провести інформаційну кампанію з роз'яснення НПП правил визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, які передбачені відповідним положенням у ЗВО.</p>	<p>Університет вдячний за надану рекомендацію і врахує її</p>

Звіт ЕГ: рекомендації щодо удосконалення	Коментар КНУТШ
<p align="center"><u>Критерій 4</u></p> <p>Низький рівень наукової активності здобувачів вищої освіти, зокрема участі у міжнародних грантах, програмах та проєктах. Рекомендації: гаранту ОПП у 2024 році створити умови для підвищення наукової активності студентів, забезпечити їх інформаційну підтримку, впровадити менторську програму та стимулювати участь у міжнародних проєктах через партнерства, фінансову підтримку та визнання досягнень.</p>	<p>Університет вдячний за надані рекомендації і врахує їх, водночас ми нагадуємо що дана програма є освітньо-професійною.</p>
<p align="center"><u>Критерій 5</u></p> <p>1. Наявність кваліфікаційного іспиту як частини освітнього процесу, не передбаченого Стандартом вищої освіти, створює певну неоднозначність і може викликати плутанину в здобувачів, оскільки іспит у ОПП відсутній у переліку освітніх компонент.</p> <p>2. Неповна інформація про кваліфікаційний іспит, включаючи перелік питань, дисциплін та рекомендовану літературу для підготовки, ускладнює підготовку студентів.</p> <p>3. Обмежений доступ до магістерських робіт, доступних тільки в одній аудиторії університету, обмежує можливості для дистанційного навчання та самостійної роботи студентів. ЕГ не надали доступ до репозитарію і, відповідно, перевірити наявність у ньому кваліфікаційних робіт і виконання Стандарту вищої освіти не було можливості.</p> <p>Рекомендації:</p> <p>1. Гаранту ОПП при наступному перегляді ОПП переглянути та уточнити статус кваліфікаційного іспиту в контексті освітньої програми, забезпечивши відповідність Стандарту вищої освіти та зробивши його цілі та завдання зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>2. Гаранту ОПП при наступному перегляді ОПП забезпечити повну та доступну інформацію про кваліфікаційний іспит, включаючи детальний перелік питань, дисциплін та рекомендованої літератури, а також зробити цю інформацію легко доступною для студентів через онлайн платформи.</p> <p>3. Гаранту ОПП у 2024 році розширити доступ до репозитарію магістерських робіт, зробивши його доступним онлайн для всіх здобувачів</p>	<p>1. Зауваження незрозуміле, адже іспит не є ОК. Жодної плутанини з цього приводу у здобувачів не виникає ні за цією програмою ні за усіма іншими в яких передбачені кваліфікаційні іспити. Що ж до того, що цей іспит не передбачений стандартом, то тут теж немає ніяких порушень – запроваджувати додаткові форми атестації є безумовним правом ЗВО.</p> <p>2 Перелік питань до комплексного кваліфікаційного іспиту освітньої програми «Міжнародні економічні відносини (комерція та фінанси)» освітнього рівня «магістр» для студентів 2 курсу спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» розміщений на сайті Інституту. Посилання на нього розміщено також в груповому Telegram-каналі.</p> <p>3. Університет виходить з того, що необмежений доступ до кваліфікаційних робіт можливий тільки в тих випадках коли їх оприлюднення не може призвести до поширення інформації, яка містить елементи комерційної таємниці підприємств на яких магістранти проходили переддипломну практику. Крім того, часто бази практик в угодах про практики прямо вимагають від університету забезпечити нерозповсюдження інформації отриманої на практиці.</p> <p>До слова, у подібних випадках в університетах Європи не тільки не оприлюднюються тексти дипломних робіт, а навпаки - члени екзаменаційних комісій підписують зобов'язання про нерозголошення інформації.</p>
<p align="center"><u>Критерій 6</u></p>	

Звіт ЕГ: рекомендації щодо удосконалення	Коментар КНУТШ
<p>Рекомендації: гаранту ОПП у 2024 році розробити та впровадити чітку систему документації та інформування зацікавлених сторін, які б підтверджувала участь зовнішніх експертів та роботодавців у навчальному процесі, включаючи їх вклад у проведення лекцій, семінарів, майстер-класів та інших практичних заходів, що дозволить залучати мотивованих здобувачів освіти до підготовки за ОПП.</p>	<p>Гарант програми доц. Хватов Ю. має двадцятирічний досвід роботодавця та професіонала-практика (http://surl.li/epwrt).</p> <p>Окрім того, більшість НПП також паралельно займаються профільною підприємницькою діяльністю, що дозволяє наповнити змістовну частину дисциплін практичною складовою.</p> <p>В рамках 292 спеціальності проводиться безліч майстер-класів, ділових ігор, відкритих лекцій, інформація про які знаходиться у відкритому доступі не лише на сайті ННІМВ, а й на відповідних телеграм-каналах, сторінках фейсбук. Це дозволяє залучити здобувачів всіх ОП спеціальності до даних заходів, які не є обмеженими часом, виділеним на аудиторні заняття, однак забезпечують багатопрофільну практичну складову освітнього процесу.</p> <p>Програми 31377 «Міжнародні економічні відносини (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та 36445 «Міжнародні економічні відносини (мова навчання українська)» за Критерієм 6 (Людські ресурси) були оцінені Національним агентством на рівні А. Зважаючи на те, що науково-педагогічні працівники задіяні на цих програмах майже однакові, пропонуємо оцінити дану ОП за Критерієм 6 на рівні А.</p>
<p>Критерій 7 (Освітнє середовище та матеріальні ресурси)</p> <p>У методичних матеріалах ОПП відсутні методичні рекомендації до кваліфікаційного іспит, є лише перелік питань, які виносяться на іспит. У цьому документі відсутній перелік дисциплін та перелік рекомендованої літератури для підготовки здобувачів до даного іспиту. ЕГ вбачає небезпеку, що відповіді здобувачів на питання з даного Переліку на іспиті можуть відрізнятися залежно від того, за якою літературою вони будуть готуватися. Рекомендація: гаранту ОПП на кваліфікаційний іспит у 2024 році кафедри СГ та МЕВ підготувати повноцінну програму кваліфікаційного іспиту із переліком дисциплін та рекомендованої літератури.</p>	<p>Ця рекомендація, на наш погляд, вже надана в критерії 5. За Критерієм 7 (Освітнє середовище та матеріальні ресурси) ОПП 50563 Міжнародні економічні відносини (комерція та фінанси) минулого року була оцінена Національним агентством на рівні А (акредитаційна справа № 1450/АС-22). Додатково зазначимо що практика вказувати в програмі іспиту перелік навчальних дисциплін не відповідає компетентнісному підходу. В документах університету передбачена необхідність вказувати які саме результати навчання мають бути оцінені на кожній із форм підсумкової атестації.</p>
<p>Критерій 8</p> <p>Рекомендація: Гаранту ОПП у 2024 році після обговорення ОПП зі стейхолдерами з числа роботодавців закріплювати їх висновки</p>	<p>Університет вдячний за надані рекомендації і врахує їх. При цьому слід</p>

Звіт ЕГ: рекомендації щодо удосконалення	Коментар КНУТШ
<p>документально, у формі актуальних рецензій, які відповідають року редакції ОПП.</p> <p>Рекомендація: гаранту ОПП у 2024 році публікувати результати опитувань здобувачів освіти на сторінках офіційного веб-сайту ЗВО чи ННІМВ із рекомендаціями, які висловили здобувачі освіти, адже не усі стейкхолдери можуть користувачами соцмереж.</p> <p>На сторінці ВІДОМІ ВИПУСКНИКИ НН ІМВ (https://www.iir.edu.ua/institut/vypusknuku) опубліковані дані випусників до 2005 року. Рекомендація: гаранту ОПП у 2024 році оновити дані для покращення інформування вступників та інших зацікавлених сторін.</p> <p>ЕГ констатує, що ряд рекомендацій ЗВО не втілив у роботі ОПП: не до кінця переглянуто методологію побудови структурно-логічної схеми ОПП з метою унаочнення взаємозв'язку між окремими освітніми компонентами ОП; не відбувся процес рецензування та документального оформлення обговорення ОПП 2023 року редакції; не врегульовані питання присвоєння професійних кваліфікацій за ОПП. Рекомендація: гаранту ОПП та завідувачу кафедри СВ та МЕВ у 2024 році забезпечити реалізування рекомендацій за результатами акредитації ОПП.</p>	<p>зазначити, що обговорення ОПП «Міжнародні економічні відносини (комерція та фінанси)» на кафедральному рівні відбувається щорічно., а узагальнені результати аналізу анкетування студентів стосовно якості освітнього процесу доповідалися і обговорювалися на засіданнях кафедри та повідомлялися індивідуально викладачам по їх дисциплінах після сесії. Зокрема восени 2023 р.</p> <p>Прийняті в Університеті підходи до побудови структурно логічних схем відповідають чинним вимогам і Університет не бачить причин чому він повинен їх змінювати</p>
<p><u>Критерій 9</u></p> <p>Рекомендація: гаранту ОПП у 2024 році забезпечити документальний супровід обговорення ОПП у вигляді рецензування та протоколювання. Результати опитувань здобувачів освіти публікуються у соцмережах (http://surl.li/olkwu): рекомендується їх публікувати на офіційних веб-сторінках ЗВО чи ІМВ для покращення інформування стейкхолдерів ОПП.</p>	<p>Університет вдячний за надані рекомендації і врахує їх.</p>